

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Έγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεία Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 – imaaflo@yahoo.gr

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΛΣΤ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 2166	Κυριακὴ Α' Νηστειῶν – τῆς Ὁρθοδοξίας 17 Μαρτίου 2019	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης
---	---	---

Τί εἶνε Ἐκκλησία;

Σήμερα, ἀγαπητοί μου, εἶνε ἑορτὴ καὶ πανή-
γυρις μεγάλη. Δὲν ἑορτάζει ἓνας ἢ δύο ἢ
τρεῖς ἢ σαράντα ἢ χίλιοι ἅγιοι· **ἑορτάζει** ἐκείνη
πού γέννησε ὄλους τοὺς ἁγίους καὶ μάρτυρας,
**ἢ «μία, ἁγία, καθολικὴ καὶ ἀποστολικὴ Ἐκκλη-
σία»** (Σύμβ. πίστ. 9). Πανηγυρίζει τὴν ἑνδοξη νίκη τῆς,
τὸν θρίαμβο πού κατήγαγε ἐναντίον τῆς αἰρέ-
σεως τῶν εἰκονοκλαστῶν, καὶ τιμᾶ τὴ μνήμη
«τῶν τῆς Ὁρθοδοξίας προμάχων» (Συνοδικόν).

Θὰ προσπαθῆσω νὰ σᾶς ἐξηγήσω μὲ ἀπλᾶ
λόγια **τί εἶνε Ἐκκλησία**, στὴν ὁποία κ' ἐμεῖς ἀνή-
κουμε, καὶ **τί χρέος ἔχουμε** ἀπέναντί τῆς.

Ἡ Ἐκκλησία, ἀδελφοί μου, εἶνε σὰν τὸ δέν-
τρο, πού ἓνα μέρος του φαίνεται καὶ τὸ ἄλλο
εἶνε κρυμμένο στὴ γῆ, σπουδαιότερο ὅμως εἶνε
τὸ κρυμμένο, ἢ ρίζα· ἂν κόψης κλαδιὰ ἢ καὶ τὸν
κορμὸ τὸ δέντρο βλαστάνει πάλι, ἐνῶ ἂν κα-
ταστραφῇ ἢ ρίζα τὸ δέντρο νεκρώνεται. Καὶ ἢ
Ἐκκλησία εἶνε δέντρο οὐράνιο, ἀγλαόκαρπο
καὶ εὐσκιόφυλλο· καὶ ὅπως τὸ δέντρο ἔτσι κι
αὐτὴ εἶνε **ἐν μέρει ὁρατὴ καὶ ἐν μέρει ἀόρατη**,
καὶ τὸ σπουδαιότερο εἶνε ἢ ρίζα τῆς.

Ποιά εἶνε ἢ ρίζα τοῦ δέντρου τῆς Ἐκκλησίας,
πού ὅλοι οἱ δαίμονες νὰ μαζευτοῦν δὲν θὰ μπο-
ρέσουν ποτέ νὰ τὸ ξερριζώσουν; Εἶνε **ὁ Κύρι-
ος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός**, ἢ πίστις ὅτι ὁ Χριστός
εἶνε ὁ Θεός, ὄχι ἀπλῶς ἄνθρωπος, κι ὅτι «ἐπὶ
τῆς γῆς ὤφθη καὶ ἐν τοῖς ἀνθρώποις συνανε-
στράφη» (Βαρ. 3,38). Ἔτσι ἔγινε **ὁρατός** καὶ περιγρα-
πτός· μπορεῖ νὰ ζωγραφίζεται, καὶ γι' αὐτὸ σή-
μερα «προσκυνοῦμεν τὴν ἄχραντον εἰκόνα» αὐ-
τοῦ (ἀπολυτ.), ὅπως καὶ τῶν ἁγίων. Ἀφ' ὅτου ὅμως ὁ
Χριστός ἀνελήφθη στοὺς οὐρανοὺς, δὲν εἶνε
πλέον ὁρατός ὅπως προηγουμένως πού τὸν ἔ-
βλεπαν ὅλοι· τώρα εἶνε **ἀόρατος**, δὲν τὸν βλέ-
πουμε μὲ τὰ μάτια τὰ σαρκικά· τὸν βλέπουμε
μὲ τὰ μάτια τῆς ψυχῆς, μὲ τὴν πίστι.

● Τὸ ἴδιο καὶ ἢ **Ἐκκλησία**. Εἶνε καὶ αὐτὴ καὶ ὁ-
ρατὴ καὶ ἀόρατη. **Ἀόρατη** μὲν ὡς πρὸς τὴν **κε-
φαλὴ** - τὸν ἀρχηγό τῆς, δηλαδὴ τὸν Χριστό.

Ἀόρατη ἀκόμη ὡς πρὸς τὴν **ψυχὴ** τῆς, δηλα-
δὴ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιο. Ἀόρατη καὶ ὡς πρὸς ὡ-
ρισμένα **μέλη** τῆς, δηλαδὴ τοὺς ἀγγέλους καὶ
ἀρχαγγέλους, τοὺς ἁγίους, καθὼς καὶ τὶς ψυ-
χὲς τῶν «τετελειωμένων πνευμάτων» (τρισιάν.).

● Εἶνε ὅμως καὶ **ὁρατὴ** ἢ Ἐκκλησία μας. Γιατί;
Διότι κατὰ τὴν ἐντολὴ τοῦ Κυρίου ἐξαπλώνε-
ται πάνω στὴ Γῆ, ἀποτελεῖται ἀπὸ ἀνθρώ-
πους, καὶ ἔτσι λαμβάνει ἓνα ὑλικὸ σχῆμα. Ἄς
τὸ ἀναλύσουμε αὐτὸ ἀκόμη ἀπλούστερα.

✓ Ἡ Ἐκκλησία ἐν πρώτοις εἶνε – ποιός; **ὁ ναός**.
Ὅταν ἐκκλησιαζόμαστε ἄς σκεφτοῦμε ὡς ἐξῆς.
Προτοῦ νὰ κτιστῇ ὁ ναός αὐτός, ἐδῶ τί ἦταν;
Ἔνα οἰκόπεδο σὰν ὅλα τὰ ἄλλα, οἰκόπεδο πού
ἐπαίζαν μπάλλα τὰ παιδιά. Ἄλλ' ἀπὸ τὴν ὥρα
πού ὁ πιστός λαὸς τῆς περιοχῆς ξεχώρισε αὐ-
τὸ τὸ τετράγωνο καὶ εἶπε, Ἔδῶ θὰ χτίσουμε
ἐκκλησία, ἀπὸ τὴν ὥρα πού ἔβαλαν θεμέλιο
μὲ τὸν τίμιο σταυρό, ἀπὸ τὴν ὥρα πού στήθη-
κε ἁγία τράπεζα κι ὁ ναός ἄρχισε νὰ λειτουρ-
γῇ, ὁ χώρος αὐτός ξεχώρισε. Δὲν εἶνε πιά οἰ-
κόπεδο τοῦ ἐνός καὶ τοῦ ἄλλου. Ἔδῶ πλέον
δὲν εἶνε γῆ. Ὅταν μπαίνης στὴν ἐκκλησία μὲ
πίστι, ὄχι ὅπως μπαίνει ὁ ἄπιστος καὶ ἄθεος,
τότε δὲν πατᾶς πλέον τὴ γῆ, βρίσκεσαι στὸν
οὐρανό· ἐδῶ εἶνε κομμάτι τοῦ οὐρανοῦ. Ἀπὸ
τὴν ὥρα λοιπὸν πού ὁ ναός ἐγκαινιάσθηκε,
εἶνε τόπος ἱερός καὶ ἅγιος. Ἔδῶ μέσα τελεί-
ται τὸ μυστήριον τῆς θείας εὐχαριστίας κι ἀ-
κούγεται ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ· ἐδῶ ὁ ἄνθρωπος
βαπτίζεται καὶ παίρνει ὄνομα χριστιανικό, ἐδῶ
στεφανώνεται, ἐδῶ ἀποχαιρετᾶ τοὺς νεκρούς
του, ἐδῶ στὸ τέλος κηδεύεται κι αὐτός. Ὅ,τι
βλέπουμε καὶ ἀκοῦμε μέσα στὸ ναὸ εἶνε ἅγιο.
Ὁ ναός ἀποτελεῖ τὸ ὁρατὸ κέντρο τῆς Ἐκ-
κλησίας μας. Καὶ γι' αὐτὸ ὁ πιστός ἀγαπᾶ νὰ
βρίσκειται στὸ ναό. «Ὡς ἀγαπητὰ τὰ σκηνώ-
ματά σου, Κύριε τῶν δυνάμεων. ἐπιποθεῖ καὶ
ἐκλείπει ἢ ψυχὴ μου εἰς τὰς αὐλὰς τοῦ Κυρί-
ου», λέει ὁ ψαλμωδός (Ψαλμ. 83,2-3).

Δυὸ πράγματα δείχνουν τὸν πολιτισμὸ μᾶς

χώρας, ὁ ναὸς καὶ τὸ σχολεῖο. Ἐγώ, ποὺ περῶδευσα ὡς ἱεροκήρυκας πολλὰ χωριά, αὐτὸ συμπέρανα· ῥημαγμένο σχολεῖο - χωριὸ ἄξεστο, ἀπεριποίητη ἐκκλησιά - χωριὸ ἀφώτιστο· ὅταν δῆς σχολεῖο περιποιημένο καὶ ἐκκλησιά λαμπρὴ καὶ μεγάλη, στὸ χωριὸ αὐτὸ κατοικοῦν **ἄνθρωποι εὐγενεῖς**.

✓ Ἐκκλησία λοιπὸν ἴσον ναὸς· ἀλλ' ὄχι μόνο ναὸς. Εἶνε καὶ κάτι ἄλλο σπουδαιότερο, ποὺ δυστυχῶς τὸ περιφρονοῦμε, κι αὐτὸ εἶνε ὁ **ἱερεὺς**. Μπορεῖς νὰ φανταστῆς σχολεῖο χωρὶς δάσκαλο, νοσοκομεῖο χωρὶς γιατρό, στρατὸ χωρὶς ἀξιωματικό, πλοῖο χωρὶς καπετάνιο; Ὅχι. Ἔτσι δὲν ὑπάρχει καὶ Ἐκκλησία χωρὶς ἱερέα.

Θέλετε νὰ τὸ καταλάβετε; Ἐπάνω στὴν ἀγία τράπεζα, ὅταν γίνεται θεῖα λειτουργία, βάζουμε λίγο ψωμὶ καὶ λίγο κρασί. Ὁλος ὁ κόσμος νὰ μαζευτῆ καὶ νὰ παρακαλῆ (λαὸς καὶ ἄρχοντες, στρατηγοὶ καὶ καθηγηταί, μοναχοὶ καὶ ἀσκηταὶ ἀκόμη), τὸ ψωμὶ δὲν γίνεται σῶμα Χριστοῦ καὶ τὸ κρασί δὲν γίνεται αἷμα του. Ἐνας παπᾶς ὅμως, ἃς εἶνε ἀγράμματος - ἀστοιχείωτος, **εἶνε ἰκανὸς νὰ τελέσῃ τὸ μυστήριον**. Αὐτὴ εἶνε ἡ πίστις μας. Ἄν δὲν πιστεύετε, μὴ μπαίνετε στὴν ἐκκλησία· καὶ χαρὰ σ' ἐκεῖνον ποὺ πιστεύει καὶ κοινωνεῖ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Μὰ τί ἀκούω· Ὁ παπᾶς εἶνε τέτοιος καὶ τέτοιος!... Ἄκουσε, ἀδελφέ μου. Ἀπὸ τὴν ὥρα ποὺ θὰ βάλῃ τὰ ἄμφια καὶ θὰ πῆ «*Εὐλογημένη ἡ βασιλεία...*», ἢ θ' ἀγίασῃ τὴν κολυμβήθρα ἢ θὰ εὐλογήσῃ τὰ στέφανα, τὸ μυστήριον ἔγινε· ἐκεῖνη τὴν ὥρα δὲν εἶνε πλέον ὁ ἄλφα ἢ ὁ βῆτα - ἂν ἔχη ἀμαρτίες θὰ τὸν κρίνῃ ὁ Θεός. Ὅπως στὸν ἀξιωματικό ἐν ὑπηρεσίᾳ, ὅ,τι κι ἂν εἶνε στὴν ἰδιωτικὴ του ζωὴ, ἀναγνωρίζουν τὴν ἐξουσία του καὶ πειθαρχοῦν, κατὰ παρόμοιο τρόπο κ' ἐδῶ. Φόρεσε τὸ πετραχήλι ὁ παπᾶς; Ἄ ἐκεῖνο τὸ πετραχήλι! εἶνε Ἰορδάνης, στὸν ὁποῖο πλένονται καὶ καθαρίζονται οἱ ψυχές. «*Αὕτη ἡ πίστις τῶν ὀρθοδόξων*» (Συνοδ.), ἡ πίστις ἡ ἀποστολική. Ἡ Ἐκκλησία δὲν εἶνε τὰ ντουβάρια καὶ οἱ εἰκόνες, εἶνε ὁ ἱερεὺς. Στις ἄλλες ὀρθόδοξες χώρες σέβονται τὸν παπᾶ, ἐδῶ ντρέπομαι νὰ πῶ τί κάνουν... Σὺ, ἂν ἀγαπᾶς τὴν Ἐκκλησία, **τίμησε τὸν ἱερέα**.

✓ Ἐκκλησία ἴσον ναὸς, Ἐκκλησία ἴσον ἱερεὺς, ἀλλὰ καὶ κάτι ἄλλο· Ἐκκλησία εἶνε καὶ ὁ **πιστὸς λαός**. Κάθε ὀρθόδοξος Χριστιανός, βαπτισμένος στὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, εἶνε ἓνα ζωντανὸ κύτταρο μέσα στὸν ὄργανισμό τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ ἱερεὺς, ποὺ εἶπαμε, καὶ ἐν γένει ὁ ἱερός κληρὸς ὑπάρχουν γιὰ τὸν πιστὸ λαό. Ἀλλὰ ἐπ' αὐτοῦ δὲν ἐπεκτείνονται· σπεύδω νὰ προσθέσω κάτι τελευταῖο καὶ σημαντικώτερο.

✓ Ἡ Ἐκκλησία, ἀγαπητοί μου, τί εἶνε; Εἶνε τὸ Σύμβολο τῆς πίστεώς μας, τὸ «**Πιστεύω**». Ὡ αὐτὸ τὸ «*Πιστεύω*»! Μετρήστε τὶς λέξεις του. Τὸ «*Πιστεύω*» δὲν εἶνε γραμμένο μὲ πέννα καὶ μελάνι, εἶνε γραμμένο μὲ αἷμα, αἷμα ποὺ ἀχνίζει. Κάθε λέξις τοῦ «*Πιστεύω*» δὲν γράφτηκε σὲ σχολές καὶ γραφεῖα καὶ βιβλία ἐπιστημονικά· τὸ «*Πιστεύω*» γράφτηκε μέσα σὲ ἱερὸς Συνόδους, πάνω στὴ μάχη τῆς Ἐκκλησίας γιὰ τὴν ἀλήθεια τοῦ Χριστοῦ· στάζει δάκρυ προσευχῆς καὶ μαρτυρικὸ αἷμα ὀρθοδόξου ὁμολογίας. Τὸ «*Πιστεύω*» αὐτὸ εἶνε ἡ ἀκριβὴς διατύπωσις τῆς πίστεως τῆς Ἐκκλησίας μας.

Ποιά εἶνε, λοιπόν, ἡ Ἐκκλησία; Ἐκκλησία στὴν οὐσία της εἶνε ὅ,τι δίδαξε ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, ὅ,τι κήρυξαν οἱ ἀπόστολοι, ὅ,τι ἐρμήνευσαν οἱ πατέρες καὶ διδάσκαλοι τῆς οἰκουμένης, ὅ,τι ὠρίσαν οἱ Οἰκουμενικὲς Σύνοδοι, ὅ,τι ὁμολογεῖ ἡ Ὁρθοδοξία μας. **Αὐτὴ εἶνε ἡ Ἐκκλησία**. Καὶ δὲν ἔχουμε δικαίωμα νὰ πειράξουμε κάτι. Ὅπως δὲν μπορεῖς νὰ πᾶς στὴν Ἀκρόπολι καὶ νὰ διορθώσῃς κάτι πάνω στὸν Παρθενῶνα, γιὰτὶ θεωρεῖται ὡς κάτι τέλειο, ἓνα ἀριστούργημα, ἔτσι καὶ ἡ Ὁρθοδοξία μας εἶνε **τὸ ἀριστούργημα τοῦ ἀγίου Πνεύματος**. Δὲν μπορεῖς νὰ προσθέσῃς ἢ νὰ ἀφαιρέσῃς οὔτε ἓνα γιώτα. Εἶνε τὸ γνήσιο ἐκτύπωμα τοῦ Χριστιανισμοῦ.

* * *

Αὐτὴ, ἀγαπητοί μου, μὲ λίγες λέξεις εἶνε ἡ Ἐκκλησία μας. Εἶνε δένδρο θεοφύτευτο. Ρίζα του ὁ Χριστός, κλαδιά του ἐμεῖς. Κέντρο τῆς Ἐκκλησίας ὁ ναός, λειτουργοὶ οἱ ἱερεῖς. Ὅπως στὸ στρατὸ σαλπίζει σάλπιγγα, ἔτσι σάλπιγγα στὴν Ἐκκλησία εἶνε τὸ κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου. Τὸ Πιστεύω μας εἶνε ἡ ἀγία ὀρθόδοξος πίστις. Σ' αὐτὴ τὴν Ὁρθόδοξο Ἐκκλησία βαπτισθήκαμε καὶ **σ' αὐτὴν ἀνήκουμε οἱ Ἕλληνες**.

Καὶ ἐὰν τὴν Ὁρθόδοξο Ἐκκλησία τὴν γνωρίζουν διὰ τῆς ἱεραποστολῆς καὶ τὴν ἀσπάζονται λαοὶ τῆς Ἀφρικῆς καὶ τῆς Ἀσίας, ἐὰν τὴν Ὁρθόδοξο Ἐκκλησία τὴν ἀγαποῦν μὴ φορὰ οἱ Σέρβοι καὶ οἱ Βούλγαροι καὶ οἱ Ρουμᾶνοι καὶ οἱ Ῥώσοι, ἐμεῖς οἱ Ἕλληνες πρέπει χίλιες φορές νὰ τὴν ἀγαποῦμε. Γιὰτὶ ἡ ἱστορία μας βεβαιώνει ὅτι, ἂν δὲν ὑπῆρχε Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία, δὲν θὰ ὑπῆρχε Ἑλλάς. **Τὸ ράσο ἔφτιαξε πατρίδα**. Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἀνέστησε τὴν Ἑλλάδα. Ἡ Ὁρθοδοξία εἶνε ἡ ψυχὴ τοῦ ἔθνους μας, ἡ μεγάλη μάνα μας. Σ' αὐτὴν γεννηθήκαμε καὶ σ' αὐτὴν θὰ πεθάνουμε.

Ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστός ἃς εἶνε μαζί μας ἐν τῇ Ὁρθόδοξῳ Ἐκκλησίᾳ· ἀμήν.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**